

Reactienota concept VKA

HWBP Veilige Vecht

Colofon

Opdrachtgever	Cor Beekmans
Opdrachtnemer	Veilige Vecht
Documentnaam	Reactienota concept VKA
Versie	3.0

Documenthistorie

Versie	Datum	Opsteller	Toetsen	Vrijgave	Omschrijving
1.0	15 januari 2024	C. Nijmeijer I. Zandink	E. van Zundert F. van der Meer	IPM	100%-versie voor ABG
2.0	15 februari 2024	C. Nijmeijer	F. van der Meer	IPM	100%-versie voor BBG
3.0	7 mei 2024	C. Nijmeijer	K. Terpstra	IPM	Definitief voor besluitvorming

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Project HWBP Veilige Vecht	4
Aanleiding voor deze reactienota	4
Voorkeursalternatief	4
Reacties	5
Adviezen	5
Reacties	6
Advies cie-mer	27
Samenvatting van het advies van de Commissie mer	27
Reactie van WDOdelta op het advies over de nevengeul (punt 1)	27
Reactie van WDOdelta op het advies voor MER deel 2 (punt 2)	28
Vervolg	29
Plan uitwerkingsfase start in oostelijk deel	29
Voortzetten van omgevingsproces	30
Inpassing van kabels en leidingen	30
Geotechnisch en geohydrologisch onderzoek	30
Projectbesluit	31
Milieueffectrapport (deel 1 en 2)	31
Vergunningen	31
Inspraak	31
Definitief besluit	31
Realisatiefase	31

Inleiding

Project HWBP Veilige Vecht

Nederland beschikt over ongeveer 3.500 kilometer primaire dijken. Deze dijken beschermen Nederland tegen (hoog) water vanuit de zee en grote rivieren. De Vechtdijken tussen Dalfsen en Zwolle zijn in de laatste toetsing afgekeurd en voldoen niet aan de wettelijke veiligheidseisen. De Vechtdijken zijn op veel delen niet sterk en/of niet hoog genoeg meer.

Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft de opdracht gekregen om de Vechtdijken te versterken. Daarom is project Veilige Vecht gestart. In dit project onderzoekt Waterschap Drents Overijsselse Delta welke mogelijke alternatieven er zijn om de Vechtdijken tussen Zwolle en Dalfsen te versterken en welk alternatief het meest geschikt is. Dit doet ze samen met andere overheden en bewoners. Het project Veilige Vecht is onderdeel van het landelijke Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Aanleiding voor deze reactienota

In de periode 2020 - 2023 heeft het waterschap, samen met de omgeving, onderzocht hoe de dijken het beste versterkt kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in een voorkeursalternatief (VKA). Het voorkeursalternatief beschrijft de hoofdoplossing voor de dijkversterking per deeltraject.

Om goed onderbouwd een voorkeursalternatief samen te stellen, heeft het waterschap de voor- en nadelen van alternatieven onderzocht. Het waterschap heeft hierbij gebruik gemaakt van een zogeheten afwegingskader. Dit kader is afgeleid uit de eisen van het Hoogwaterbeschermingsprogramma en bestaat uit drie thema's: doelbereik, haalbaarheid en impact op omgeving. De beschrijving van het voorkeursalternatief en de resultaten van het onderzoek naar de verschillende voor- en nadelen van de alternatieven kunt u terugzien in het [verkenningenrapport](#).

Voor het project is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER beschrijft de milieueffecten van de dijkversterking. Het doorlopen van deze procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.-procedure) heeft als doel alle aspecten rondom het milieu mee te nemen.

Van 6 november 2023 tot en met 17 december 2023 lagen het MER deel 1 en het verkenningenrapport ter inzage en kon iedereen hierop reageren. In deze Reactienota geeft het waterschap zo goed mogelijk antwoord op de vragen en opmerkingen, en geeft het waterschap aan of de reactie leidt tot aanpassing van het voorkeursalternatief en/of de rapporten.

Voorkeursalternatief

Voor elk deeltraject heeft het waterschap een voorkeursalternatief gekozen voor de dijkversterking. Dit is een keuze op hoofdlijnen, het waterschap werkt de ontwerpen voor de dijkversterking in de plan uitwerkingsfase nog verder uit en optimaliseert deze zoveel mogelijk.

In het voorkeursalternatief zijn maatwerklocaties aangewezen. Maatwerklocaties zijn locaties waar het voorkeursalternatief, zonder aanpassing, tot ruimtebeslag op woonhuizen, Natura 2000 of objecten met beschermde status leidt. Voor deze locaties worden in de plan uitwerkingsfase maatwerkoplossingen uitgewerkt en afgewogen, om effecten te voorkomen of te mitigeren. In het MER deel 1 zijn de

maatwerklocaties buiten beschouwing gelaten bij het beoordelen van de effecten. In de plan uitwerkingsfase worden de maatwerklocaties nader uitgewerkt en wordt een passende oplossing gekozen.

Ook de overgangen tussen de deeltrajecten worden in de plan uitwerkingsfase nog uitgewerkt.

Reacties

Er zijn twee typen reacties binnengekomen op het MER deel 1 en verkenningenrapport:

1. Reacties op het voorkeursalternatief, waarin men aangeeft het er wel of niet mee eens te zijn;
2. Verduidelijkende vragen en aandachtspunten voor verdere uitwerking.

Reacties waarin alleen verduidelijkende vragen en/of aandachtspunten zijn opgenomen (type 2), heeft het waterschap rechtstreeks per mail beantwoord. Deze reacties zijn niet opgenomen in deze reactienota.

Het waterschap beantwoordt de reacties van type 1 in hoofdstuk 2.

Adviezen

Naast de reacties heeft het waterschap ook advies van de Commissie mer (cie-mer) op het MER deel 1 ontvangen. Dit advies is samengevat en beantwoord in hoofdstuk 3.

Reacties

In tabel 1 zijn de reacties samengevat en beantwoord. Voor elke reactie is aangegeven in hoeverre deze leidt tot een wijziging van het voorkeursalternatief en/of de rapporten die voor de verkenning zijn opgesteld.

Tabel 1 Binnengekomen reacties en de overweging van het waterschap daarbij

nr.	samenvatting reactie	antwoord / overweging Waterschap	wel/geen gevolgen voor VKA
1,2	<p>Indiener is het niet eens met het concept VKA. Naar idee van de indiener is er buitendijks (rivierkant) voldoende ruimte om de dijk te versterken. Indiener vraagt of zijn perceel in deeltraject 7A aangewezen kan worden als maatwerklocatie. Daarnaast geeft indiener aan dat er circa 40 bomen in deeltraject 7A gekapt moeten worden wanneer het voorgestelde concept VKA wordt uitgevoerd.</p>	<p>Het waterschap stelt voor om met het vaststellen van het definitieve voorkeursalternatief de tuin/groenopstand als maatwerk aan te merken.</p> <p>Dat betekent dat het waterschap in de vervolgfase, de planuitwerking, gaat onderzoeken of het voorkeursalternatief ingepast moet worden óf dat het beter is uit te wijken naar een andere oplossing. Dan zal opnieuw een afweging worden gemaakt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doelbereik • Haalbaarheid • Impact omgeving <p>Het waterschap streeft naar zoveel mogelijk behoud van bestaande waarden (waaronder groen), maar weet nu nog niet zeker of al het groen binnendijks behouden kan blijven. Op deeltraject 7A heeft het waterschap buitendijks rekening te houden met het Natura 2000-gebied (wettelijk beschermde natuur) en de ruimte van het rivierbed.</p>	<p>Deze locatie wordt aangewezen als maatwerklocatie</p>
5a	<p>Indieners zijn het niet eens met het concept VKA in deeltraject 6. Zij hebben zorgen over verminderd uitzicht en hebben sterke voorkeur voor alternatief Z, omdat maatregelen in dat traject aan de rivierzijde plaatsvinden. Indieners vragen zich af waarom op andere deeltrajecten wel voor gras op klei is gekozen en op deeltraject 6 niet.</p>	<p>Het waterschap kiest op de meeste plekken voor oplossingen in grond, omdat deze duurzamer, veelal goedkoper, eenvoudiger uit te breiden en eenvoudiger te inspecteren zijn. En het waterschap kiest voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Alleen als er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen.</p> <p>In deeltraject 6 is voorgesteld om naast diepploegen een erosiebuffer aan de landzijde te realiseren. Er is op dit deeltraject geen versterking met klei (aan de rivierzijde) gekozen omdat een oplossing met klei op dit deeltraject minder duurzaam is (de klei komt van ver) en hogere kosten heeft dan het</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

		<p>toepassen van (gebiedseigen) grond. Daarnaast biedt de buffer kansen voor het ontwikkelen van stroomdalgraslanden, meer dan wanneer voor klei wordt gekozen én past het toepassen van gebiedseigen grond bij het karakter van de omgeving in de Vechtdijk. Bovendien is aan de landzijde voldoende ruimte om een buffer te realiseren. Op dit deeltraject heeft het VKA geen ruimtebeslag op particuliere grond (het VKA raakt geen woningen of belangrijke voorzieningen). Ook combineert de buffer goed met de maatregel voor piping die ook aan de landzijde wordt uitgevoerd (er zijn geen geschikte bouwstenen aan de rivierzijde voor piping). Daardoor zijn de werkzaamheden aan één kant van de dijk gepland in plaats van twee.</p> <p>Op enkele andere deeltrajecten is inderdaad wel voorgesteld om de bekleding met klei te versterken (in plaats van het toepassen van een erosiebuffer). In die gevallen was er óf onvoldoende ruimte aan de landzijde óf moest de erosiebuffer dusdanig groot/breed worden dat de kosteneffectiviteit kantelde en daarmee een oplossing in klei de voorkeur kreeg.</p>	
5b	Indieners zouden graag gedetailleerdere schetsen van het VKA op deeltraject 6 zien, waarop ook het fietspad is ingetekend.	Het waterschap heeft 2 aanvullende schetsen gemaakt voor deeltraject 6; 1 ter hoogte van de Tinbergenlaan en 1 ter hoogte van de Van Leeuwenhoeklaan. Op deze aanvullende schetsen is ook het fietspad ingetekend. Het projectteam heeft de ontwerpschetsen in een persoonlijk gesprek toegelicht.	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p> <p>Deze schetsen worden toegevoegd aan het verkenningenrapport .</p>
5c, 6b	Indieners vragen zich af wat er met de buitendijks gelegen boerderij in deeltraject 6 gebeurt (geen maatwerklocatie).	Deze boerderij hoeft als gevolg van de dijkversterking niet weg; woningen worden behouden bij werk- en beheerstroken, en de versterking van de dijk vindt binnendijks plaats en heeft daardoor geen ruimtebeslag op of richting de boerderij. Mogelijk is er voor de werkstrook ruimte nodig op gronden die bij de boerderij horen. De invloed van de boerderij op de opgave van de dijk wordt berekend in de plan uitwerkingsfase.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA
5d, 6a, 7	Indieners willen graag dat het fietspad in deeltraject 6 na verbreding van de dijk op dezelfde plek blijft en niet dichterbij de woningen komt.	Het waterschap heeft deze wens doorgegeven aan de Gemeente Zwolle, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor het fietspad.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
5e	Indieners vragen zich af waarom de sloot aan de noordzijde van deeltraject 6 wordt vernieuwd.	De verlegging van de sloot lijkt nodig te zijn als het voorkeursalternatief hier wordt gerealiseerd. Deze locatie is echter aangewezen als maatwerklocatie; de tuin wordt behouden. Bij het park wordt gekeken	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		hoe de dijkversterking het best ingepast kan worden. En daarna begint de aansluiting van de dijk op de A28, wat weer maatwerk is. In de plan uitwerkingsfase werkt het waterschap het ontwerp in meer detail uit en bepaalt zij ook welke oplossing op deze maatwerklocaties wordt doorgevoerd.	
5f	Indieners geven aan dat bewoners hebben aangegeven dat het hondenuitlaatpad in deeltraject 6 aan de landzijde van de dijk kan vervallen en vragen zich af waarom daar niets over is opgenomen in de stukken.	Het waterschap heeft deze wens doorgegeven aan de Gemeente Zwolle, aangezien zij verantwoordelijk zijn voor het hondenuitlaatpad.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
5g, 6c	Indieners vragen zich af hoe maatwerklocaties in deeltraject 6 ingevuld gaan worden.	<p>Het waterschap streeft naar behoud van functies (tuinen, woningen, sluis Het Nieuwe Verlaat, A28). Het waterschap werkt de maatwerklocaties in de planuitwerking verder uit, in overleg met de betreffende bewoners. Dat betekent dat het waterschap gaat onderzoeken of het voorkeursalternatief op deze locatie ingepast moet worden óf dat het beter is uit te wijken naar een andere oplossing. Dan wordt opnieuw een afweging gemaakt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doelbereik; • haalbaarheid; • impact op omgeving. <p>Bij maatwerklocaties zorgt het waterschap ook dat de aansluiting op het stuk dijk waar het VKA wordt gerealiseerd netjes wordt ingepast.</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
5h	Indieners vragen zich af met welke overlast ten gevolge van werkzaamheden zij rekening moeten houden en welke maatregelen het waterschap daartegen neemt in deeltraject 6.	Het waterschap probeert overlast van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. Helaas kan zij overlast niet volledig voorkomen. Mogelijk treedt geluidsoverlast, trillinghinder of verkeersoverlast op tijdens de realisatiefase. Tijdens het uitwerken van het VKA wordt ook gekeken naar uitvoeringsruimte en hinder voor de omgeving. Naarmate het plan verder wordt uitgewerkt, worden de maatregelen om hinder te voorkomen steeds duidelijker. Aan het einde van de planuitwerking weet het waterschap wat de beste manier van uitvoeren is en is zicht op de werkwijze en de effecten daarvan.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
5i	Indieners vragen aandacht voor de Japanse Duizendknoop nabij het Nieuwe Verlaat en enkele tuinen in de buurt in deeltraject 6.	Het waterschap heeft aandacht voor de Japanse Duizendknoop. In het Milieueffectrapport zijn de locaties waar deze plant voorkomt geïnventariseerd, ook enkele locaties in deeltraject 6. Tijdens de werkzaamheden wordt het contact zoveel mogelijk voorkomen, om verspreiding te voorkomen. En het wordt meteen op de juiste	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		wijze verwijderd als het waterschap het tegenkomt.	
5j	Indieners vragen aandacht voor de aanwezige leidingen in het dijktaalud, aan de landzijde in deeltraject 6.	De aanwezige kabels en leidingen rondom de hele dijk zijn in kaart gebracht. In deeltraject 6 liggen vooral kruisende kabels en leidingen (haaks op de dijk). Deze zijn goed in te passen bij het voorkeursalternatief. Soms is verlegging noodzakelijk en soms wordt de manier van dijk versterken aangepast. Het waterschap werkt dit in de plan uitwerkingsfase verder uit.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
10, 11	Een aantal indieners is het niet eens met het realiseren van een fietspad aan de noordzijde van de Poppenallee (deeltraject 2). Zij zien dit als een onveilige situatie voor het verkeer, inbreuk op privacy en woongenot, overlast van fietsers (ook 's nachts) en een onveilig gevoel. Daarnaast zien zij weinig ruimte voor dit fietspad door de kastanjeboom voor de woning.	De gemeente Dalfsen heeft aangegeven deze meekoppelkans niet verder te onderzoeken. Deze is geen onderdeel meer van het VKA.	De meekoppelkans is geen onderdeel meer van het VKA. De rapporten zijn hierop aangepast.
14, 15	Een aantal indieners is het niet eens met het concept VKA. Zij zijn bang dat de agrarische sector grond moet afstaan voor de dijkversterking of dat er gebruiksbeperkingen gaan gelden voor agrarische grond.	<p>Het VKA heeft inderdaad op een aantal locaties ruimtebeslag op agrarische gronden en/of leidt tot gebruiksbeperkingen. Dit komt vooral door de bouwstenen erosiebuffer, kruinverhoging en steunberm (de oplossingen in grond) aan de landzijde van de dijk.</p> <p>Het waterschap kiest echter voor deze oplossingen in grond omdat deze goedkoper, eenvoudiger uit te breiden, eenvoudiger te inspecteren en zijn duurzamer zijn. Het waterschap kiest daarnaast voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Wanneer er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen.</p> <p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden.</p> <p>Ruimte voor de rivier gaat zowel om het bergend vermogen in het winterbed als om opstuwning van water op de rivier doordat de stroombanen van de rivier beïnvloed worden. Een erosiebuffer aan de rivierzijde heeft hoe</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		<p>dan ook een negatieve impact op het bergend vermogen.</p> <p>Indien er sprake is van ruimtebeslag op gronden of gebruiksbeperkingen, gaat het waterschap in gesprek met de grondeigenaar om hier afspraken over te maken.</p>	
16	<p>Indiener is het niet eens met het concept VKA in deeltraject 11. Door een verbreding van de dijk komt deze dicht bij de woning te liggen. De huidige afstand is 8 meter. De indiener vraagt zich af of de verbreding aan de zijde van de Vecht kan plaatsvinden.</p>	<p>Het VKA bevat inderdaad een verbreding aan landzijde van de dijk, waardoor met name de kruin (bovenkant) van de dijk dicht bij de woning komt te liggen. Het talud van de dijk ter plaatse is in de huidige situatie relatief flauw, waardoor de teen van de dijk (onderkant) beperkt opschuift en buiten de grenzen van het woonperceel blijft. De afstand tussen de teen van de dijk en het betreffende perceel is in de huidige situatie 8 meter, dat verandert dus nauwelijks door de dijkversterking.</p> <p>Het waterschap kiest voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Alleen als er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen.</p> <p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden.</p> <p>Ter hoogte van de woning van de indiener is er voldoende ruimte voor een versterking van de dijk aan de landzijde (circa 30 meter tussen dijk en woning).</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
22a	<p>Indiener is het niet eens met het concept VKA in deeltraject 16A. Indiener ziet liever dat de dijkversterking aan de rivierzijde wordt opgelost, zoals in deeltraject 16B.</p>	<p>Het VKA is op dit deeltraject een erosiebuffer met taludverflauwing en een verticale voorziening tegen piping. Het waterschap kiest hiervoor omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verticale pipingvoorziening goedkoper en duurzamer is dan voorlandverbetering en een kleiner ruimtebeslag heeft waardoor effecten op natuur, jachthaven en kolken beperkt worden; • binnendijkse erosiebuffer goedkoper en duurzamer is dan gras op klei en 	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

		<p>buitendijks beschermde natuurwaarden ontziet;</p> <ul style="list-style-type: none"> • taludverflauwing binnendijks goedkoper is en duurzamer dan verticale voorziening en heeft geen/zeer beperkt ruimtebeslag. <p>Deeltraject 16A is heel anders qua omgeving (minder bebouwing binnendijks) en qua opgaven dan deeltraject 16B, daarom is ook een ander VKA gekozen.</p> <p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden.</p>	
22b	<p>Indiener ziet in deeltraject 16A de aanpassingen aan de dijk als een aantasting op het uitzicht en woongenot en verwacht een impact op de waarde van de woning en grond.</p>	<p>Deze woning is aangewezen als maatwerklocatie. Dit betekent dat hier niet automatisch het VKA wordt doorgevoerd, maar dat in de plan uitwerkingsfase een passende maatwerkoplossing wordt gezocht . Op het perceel naast de woning wordt wel het VKA toegepast, dit kan voor deze woning zorgen voor een veranderd zicht op de dijk, doordat de kruin van de dijk dichterbij de woning komt.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
22c	<p>Indiener heeft zorgen over de overlast tijdens de uitvoeringsfase in deeltraject 16A.</p>	<p>Het waterschap probeert overlast van de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken. Helaas kan zij overlast niet volledig voorkomen. Tijdens het uitwerken van het VKA wordt ook gekeken naar uitvoeringsruimte en hinder voor de omgeving. Naarmate het plan verder wordt uitgewerkt, worden de maatregelen om hinder te voorkomen steeds duidelijker. Aan het einde van de planuitwerking weet het waterschap wat de beste manier van uitvoeren is en is zicht op de werkwijze en de effecten daarvan.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
22d	<p>Indiener vraagt zich af waarom de knip tussen 16A en 16B ten oosten van Huize Arnichem ligt en niet bij het huis zelf.</p>	<p>De knip tussen 16A en 16B is gebaseerd op de opgaven die op deze deeltrajecten spelen. Ten oosten van Huize Arnichem ligt nog een hoogte-opgave, wat in deeltraject 16A niet speelt. Daardoor hoort dit stuk dijk nog bij deeltraject 16B.</p> <p>In de plan uitwerkingsfase werkt het waterschap de overgangen tussen de verschillende deeltrajecten in meer detail uit. De overgang tussen deeltrajecten 16A en 16B neemt het waterschap als extra</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p> <p>De aansluiting tussen deeltraject 16A en 16B wordt als extra aandachtspunt opgenomen in de factsheet van deeltraject 16A.</p>

		aandachtspunt op in de factsheet vanwege het kleine stukje dijk waarop het VKA van deeltraject 16B van toepassing is.	
22e	Indiener wijst erop dat er een fout staat in de informatie over deeltraject 16A: er ligt slechts op een deel van deeltraject 16A een fietspad op de dijk.	De informatie over het fietspad in deeltraject 16A wordt aangepast in de stukken.	De informatie over het fietspad in deeltraject 16A is aangepast in de factsheet over het VKA op deeltraject 16A.
22f	Indiener merkt op dat tijdens de voorgaande dijkversterking de versterking zo is uitgevoerd dat het huis niet meer in de dijk staat (in deeltraject 16A). Maar met de plannen zoals nu beschreven in het concept VKA, zou het betekenen dat hun huis weer omringd wordt door de dijk en zij in feite weer in de dijk komen te wonen.	De woning van de indiener betreft een maatwerklocatie. Hier is dus niet automatisch het voorkeursalternatief van deeltraject 16A van toepassing. In de plan uitwerkingsfase werkt het waterschap, in overleg met de betreffende bewoners, het ontwerp voor de dijkversterking rondom de woning uit. Dat betekent dat het waterschap gaat onderzoeken of het voorkeursalternatief ingepast moet worden óf dat het beter is uit te wijken naar een andere oplossing. Dan wordt opnieuw een afweging gemaakt in: <ul style="list-style-type: none"> • doelbereik; • haalbaarheid; • impact op omgeving. <p>Bij maatwerklocaties zorgt het waterschap ook dat de aansluiting op het stuk dijk waar het VKA wordt gerealiseerd netjes wordt ingepast.</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
24	Indiener is van mening dat WDO Delta een regeling met hem had moeten treffen in het kader van de ruilverkaveling Marshoek / Hoonhorst. De indiener geeft aan dat hem onrecht is aangedaan en geeft aan dat hij geen toegang verleent op zijn eigendommen voor grond-/dijkmetingen et cetera, zolang er geen oplossing komt voor de nadelen uit de ruilverkaveling.	Afspraken uit de ruilverkaveling staan los van de dijkversterking en het ruimtegebruik daarvan. Het Waterschap neemt deze reactie voor kennisgeving aan.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
26a, 27a, 31, 36, 42a, 45	Een aantal indieners is het niet eens met het concept VKA in deeltraject 10A. Indieners vragen zich af waarom de versterking van de dijk richting de waterberging, jeu de boules baan, de speeltuin en wadi is gepland en niet richting de rivier / het evenemententerrein. Ze geven aan het erg jammer te vinden als de speeltuin en jeu de boules baan zouden verdwijnen. Is er sprake van 'overcompensatie' door de nevengeul bij Vechterweerd, waarmee een buitendijkse	Het waterschap kiest voor oplossingen in grond, omdat deze veelal goedkoper, eenvoudiger uit te breiden en eenvoudiger te inspecteren en duurzamer zijn. Het waterschap kiest daarnaast voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Alleen als er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen. In deeltraject 10A is aan de landzijde voldoende ruimte voor de dijkversterking (het VKA raakt geen woningen of belangrijke voorzieningen), daarom is hiervoor gekozen.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA. In de factsheet van deeltraject 10A wordt opgenomen dat de waterberging gegarandeerd wordt.

<p>erosiebuffer in deeltraject 10A gerealiseerd kan worden?</p> <p>Is er elders nog ruimte voor een nevengeul of andere rivierverruiming? Bijvoorbeeld tussen Ommen en Dalfsen of door het verdiepen van de rillen of het verlagen van het evenemententerrein?</p>	<p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden. De dijk schuift maximaal vijf meter landinwaarts, en het waterschap optimaliseert deze afstand nog in de planuitwerking. De dijk schuift dus inderdaad op in de richting van de waterberging, speeltuin en jeu de boules baan. Tijdens de uitvoeringsfase zullen deze tijdelijk buiten gebruik zijn. Het waterschap garandeert dat de waterberging terugkomt (al dan niet in een iets andere vorm), vanwege het grote belang van deze functie. Ook de speeltuin en jeu de boules worden na de dijkversterking teruggebracht (mogelijk in aangepaste vorm en locatie). Daarmee worden deze functies behouden. In de planuitwerking werkt het waterschap dit, in overleg met de gemeente Dalfsen en de betreffende bewoners, nader uit.</p> <p>Er is geen overcompensatie door de nevengeul bij Vechterweerd en elders aanvullende rivierverruiming realiseren is erg kostbaar. Deze kosten staan niet in verhouding tot het behouden van een speeltuin, jeu de boules baan en wadi, die ook gedeeltelijk verplaatst / anders ingepast kunnen worden. Een erosiebuffer aan de rivierzijde is dan ook geen gewenst alternatief.</p> <p>Naast de erosiebuffer is ook een bouwsteen aan de rivierzijde onderzocht: de bekleding versterken met klei. Deze bouwsteen is niet gekozen, omdat een oplossing met klei op dit deeltraject minder duurzaam is (de klei komt van ver) en hogere kosten heeft dan het toepassen van (gebiedseigen) grond. Daarnaast biedt de buffer kansen voor het ontwikkelen van stroomdalgraslanden, meer dan wanneer voor klei wordt gekozen én past het toepassen van gebiedseigen grond bij het karakter van de omgeving in de Vechtdijk. Bovendien is aan de landzijde voldoende ruimte om een buffer te realiseren (het VKA raakt geen woningen of belangrijke voorzieningen die niet eenvoudig hersteld kunnen worden). Ook combineert de buffer</p>	
--	--	--

		goed met de maatregel voor piping die ook aan de landzijde wordt uitgevoerd. Daardoor zijn de werkzaamheden aan één kant van de dijk gepland in plaats van twee.	
26b	Indiener is benieuwd hoeveel de dijk verhoogd moet worden in deeltraject 10A.	De dijk hoeft niet hoger te worden dan deze nu is in deeltraject 10A. Er speelt op dit deeltraject een opgave voor bekleding en voor piping.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
27b	Indiener stelt voor om een hondenloopverbod in te stellen en te handhaven in deeltraject 10A.	In principe vallen hondenloopverboden onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Op opengestelde eigendommen van het waterschap zijn honden welkom mits aangelijnd.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
34a	<p>Indieners zijn het niet eens met het concept VKA in deeltraject 6.</p> <p>Indieners geven aan dat het effect op hun woongenot en leefomgeving groot is doordat de dijk dichterbij komt te liggen, en dat woongenot ook door veranderingen buiten de eigen kavel beïnvloed wordt.</p>	<p>Het waterschap beaamt dat woongenot ook door veranderingen buiten de eigen kavel beïnvloed kan worden. In het geval van deeltraject 6, komt echter met name de kruin (de bovenkant) van de dijk dichterbij de woningen te liggen, de teen (de onderkant) verschuift nauwelijks. Ook ligt de dijk haaks op de zichtlijnen van de bewoners, waardoor het uitzicht beperkt verandert. Bovendien ligt de kruin in de huidige situatie op circa 25m afstand van de woningen en wordt dit circa 20m in het voorkeursalternatief. Er blijft dus een ruime afstand tussen de kruin van de dijk en de woningen bestaan. Het waterschap optimaliseert het ontwerp in de plan uitwerkingsfase. Mogelijk verkleint de benodigde verbreding van de dijk daardoor nog.</p> <p>Het waterschap kiest op dit deeltraject voor diepploegen en een binnendijkse erosiebuffer, omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diepploegen goedkoper, duurzamer, eenvoudig uitvoerbaar en aanpasbaar is; • binnendijkse erosiebuffer onder meer duurzamer is, minder kost en effecten buitendijks voorkomen worden doordat de ingrepen grotendeels plaatsvinden op dezelfde locatie als diepploegen. Zie ook de reactie bij 5a. 	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
34b	Indieners vragen zich af of er wel genoeg ruimte is voor diepploegen parallel aan de Tinbergenlaan en de Van Leeuwenhoeklaan (deeltraject 6).	Er is voldoende ruimte voor diepploegen in deeltraject 6, behalve op de plekken die zijn aangewezen als maatwerklocatie. Voor de maatwerklocaties werkt het waterschap in de plan uitwerkingsfase een passende oplossing uit.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
34c	Indieners zijn het niet eens met de doorsnede van deeltraject 6, omdat	Het waterschap heeft 2 aanvullende schetsen gemaakt voor deeltraject 6; 1 ter hoogte van	De reactie geeft geen aanleiding tot

	deze niet overeenkomt met de situatie ter hoogte van de Tinbergenlaan. Zij vragen aan WDOdelta om deze niet meer te gebruiken in de documenten.	de Tinbergenlaan en 1 ter hoogte van de Van Leeuwenhoeklaan. Op deze aanvullende schetsen is ook het fietspad ingetekend. De huidige schets blijft in gebruik, omdat deze wel overeenkomt met de situatie ter hoogte van het Nobelpad.	wijziging van het VKA. De aanvullende schetsen worden toegevoegd aan het verkenningenrapport .
34d	Indieners vinden dat er onnodig bos gekapt wordt voor het voorkeursalternatief ter hoogte van de scouting (deeltraject 6), terwijl er een beter alternatief beschikbaar is.	Het waterschap kiest op deeltraject 6 voor diepploegen en een binnendijkse erosiebuffer, omdat: <ul style="list-style-type: none"> • diepploegen goedkoper, duurzamer, eenvoudig uitvoerbaar en aanpasbaar is; • binnendijkse erosiebuffer duurzamer is en effecten (op o.a. stroomdalflora) op het buitentalud voorkomt, doordat ingrepen grotendeels plaatsvinden op dezelfde locatie als diepploegen. Het effect op het bos wordt in de plan uitwerkingsfase nader bekeken en zoveel mogelijk beperkt.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
34e	Ook ziet de indiener het diepploegen als een onzekere factor. Kort samengevat is het risico zeer groot dat als WDOdelta het diepploegen heel goed doet, terwijl er één of meerdere zandlaagjes in de dijk aanwezig zijn, de stabiliteit van de dijk tijdens hoogwater zeer nadelig beïnvloed kan worden. Met grondwatermodellen waarin WDOdelta de betreffende profielen simuleert (dus met de diepploegeffecten meegenomen), WDOdelta zal zien dat er een verhoogde waterdruk in de dijk zal ontstaan, waardoor bezwijken door openbreken of versterkte kwel, of bezwijken door afschuiving een zeer reëel gevaar wordt.	Met diepploegen worden stoorlagen in de ondergrond homogeen opgemengd. Door dit aan de binnentoe van de dijk te doen ontstaat er een zone waar kwelwater makkelijk kan uittreden. Tussen de hoge waterstand aan de buitenzijde van de dijk en de lagere grondwaterstand aan de landzijde van de dijk kan daardoor geen groot gradiënt in de grondwaterstroming onder de dijk worden opgebouwd. Daardoor heeft het grondwater onvoldoende kracht om zandkorrels te verplaatsen en holtes (oftewel pipes) te vormen. Doordat de dijken van de Vecht zanddijken zijn op een zandige ondergrond kan in het dijklichaam geen verhoogde waterdruk ontstaan.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
34f	Indieners vragen zich af waarom de erosiebuffer niet aan de rivierzijde kan komen in deeltraject 6 en of dit met rivierkundige berekeningen onderbouwd kan worden.	Het waterschap kiest voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Alleen als er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen. In deeltraject 6 is voldoende ruimte voor dijkversterking aan de landzijde.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		<p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden.</p> <p>Ruimte voor de rivier gaat zowel om het bergend vermogen in het winterbed als om opstuwning van water op de rivier doordat de stroombanen van de rivier beïnvloedt worden. Een erosiebuffer aan de rivierzijde heeft hoe dan ook een negatieve impact op het bergend vermogen.</p>	
34g	<p>Indieners maken zich zorgen over het beheer van de uiterwaarden in deeltraject 6; er staan veel bomen en struiken die zorgen voor wateropstuwning. Indieners vragen wat het huidige beheerplan is en wat het nieuwe beheerplan wordt.</p>	<p>Landschap Overijssel is beheerder van de uiterwaarden in deeltraject 6. Zij zoeken altijd naar een balans tussen natuurwaarden en zo min mogelijk opstuwning. Er is geen noodzaak voor het opstellen van een (nieuw) beheerplan vanwege de dijkversterking. Wanneer de wens is een nieuw beheerplan op te stellen, stemmen Landschap Overijssel en het waterschap dat samen af.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
35a	<p>Indiener wijst op het verloren gaan van landbouwgrond als belangrijk gevolg van de erosiebuffer in deeltraject 4. Indiener geeft aan dat het onduidelijk is om hoeveel oppervlakte het exact gaat op bedrijfsniveau.</p>	<p>Het voorkeursalternatief heeft inderdaad ruimtebeslag op agrarische gronden en kan tot gebruiksbependingen leiden in deeltraject 4. Voor dit deeltraject gaat het om circa 0,8 ha in totaal. Dit komt vooral door de erosiebuffer. Het exacte oppervlak per bedrijf is nog niet bekend. Omdat het ontwerp voor de dijkversterking in de plan uitwerkingsfase nog geoptimaliseerd en preciezer uitgewerkt wordt, wordt het ruimtebeslag dan ook exact per eigenaar bepaald. Het waterschap kijkt dan ook naar mogelijke effecten op de NSW-status (en of deze kunnen worden voorkomen).</p> <p>Het waterschap kiest voor de erosiebuffer (oplossing in grond) omdat deze goedkoper, eenvoudiger uit te breiden, eenvoudiger te inspecteren en duurzamer is. Het waterschap kiest daarnaast voor oplossingen aan de landzijde van de dijk, om zoveel mogelijk ruimte voor de rivier te behouden. Wanneer er onvoldoende ruimte is door woningen of belangrijke voorzieningen (zoals (spoor)wegen) vlak bij de dijk, zijn andere bouwstenen of versterking aan de rivierzijde gekozen.</p> <p>Ruimte voor de rivier behouden is een uitgangspunt van het waterschap. Alleen als het niet anders kan en met gedegen compensatie mag hiervan worden</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

		afgeweken. Tijdens de recente hoogwaterperiode (winter 2023/2024) is weer gebleken hoe belangrijk het is om zoveel mogelijk ruimte te behouden.	
35b , 38d	<p>Indieners vinden het onduidelijk hoe schadevergoedingsregelingen, compensatiemaatregelen en herstelregelingen eruit zien. Indieners willen hier graag op voorhand duidelijkheid over.</p> <p>Ook is het voor een indiener niet duidelijk op welke manier deze kosten meegenomen zijn bij de afweging van de alternatieven.</p>	<p>Wanneer het waterschap grond nodig heeft voor de dijkversterking voor definitief en/of tijdelijk gebruik, stelt zij de eigenaar hiervoor schadeloos. De hoogte hiervan wordt bepaald door een onafhankelijke grondverwerver / taxateur wanneer de exacte afmetingen van de benodigde gronden bekend zijn.</p> <p>Daarnaast kan er ook sprake zijn van planschade of nadeelcompensatie. Te denken valt aan vernattingschade die het gevolg is van werkzaamheden of het minder waard worden van een woning als gevolg van vermindering van uitzicht. Daarvoor heeft het waterschap de regeling Nadeelcompensatie. Meer informatie over deze regeling is te vinden op de website van het waterschap.</p> <p>De kosten voor grondgebruik per m2 zijn meegenomen in de kostenraming van de alternatieven, hierbij is uitgegaan van de huidige marktwaarde per type grond (agrarisch, natuur, wonen etc.).</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
35c	<p>Indiener wijst op de impact van de erosiebuffer op de ruimtelijke kwaliteit en bedrijfs- en woonpercelen, het beheer en onderhoud van de dijk. Indiener stelt voor om diepploegen in deeltraject 4 te combineren met gras op klei, om zo de effecten te beperken.</p>	<p>Het waterschap kiest op deeltraject 4 voor een binnendijkse erosiebuffer, omdat deze goedkoper en duurzamer is, gebruik maakt van gebiedseigen materiaal, minder effect heeft op biodiversiteit en natuurwaarden buitendijks ontziet.</p> <p>Het waterschap erkent dat er mogelijk een effect optreedt op enkele bedrijfs- en woonpercelen. Dit aantal is echter beperkt in verhouding tot de lengte van het deeltraject en daarom is dit geen reden om voor het gehele deeltraject een andere oplossing te kiezen. Het waterschap optimaliseert het ontwerp van de dijkversterking in de planuitwerking verder, en probeert de bedrijfs- en woonpercelen daarbij zo goed mogelijk in te passen.</p> <p>Een erosiebuffer leidt niet tot negatieve effecten voor beheer en onderhoud van de dijk.</p> <p>Een erosiebuffer heeft inderdaad naar verwachting een negatieve impact op landschap. Het waterschap verwacht deze impact echter te kunnen mitigeren door een goede landschappelijke inpassing van het dijkontwerp.</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

35d	<p>Indiener wijst op de kans om de taluds van de dijk in deeltraject 4 flauwer te maken, om de huidige problemen met beheer en onderhoud op te lossen.</p>	<p>Het waterschap past de taluds van de dijk in principe alleen aan, aan de zijde waaraan de dijkversterking plaatsvindt. In deeltraject 4 is dat aan de landzijde van de dijk. Het waterschap zoekt in de plan uitwerkingsfase uit of het mogelijk is de helling van de taluds te optimaliseren voor beter beheer.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
35e	<p>Indiener vraagt zich af welke invloed diepploegen heeft op de vruchtbaarheid en bewerkbaarheid van de landbouwgrond. Mogelijk treden er negatieve effecten op. Indiener vraagt zich af hoe dit eventueel gecompenseerd wordt.</p>	<p>De zone waar diepploegen plaatsvindt is 4m onder de dijk en aansluitend 4m aan de landzijde van de dijkteen. Naast de dijkteen richt het waterschap een beheerstrook van 4m breed in waar alleen gras mag staan. Voordat de grond met diepploegen wordt bewerkt wordt de teelaardelaag van circa 30cm dikte apart gezet. Nadat het diepploegen is uitgevoerd wordt de teelaardelaag weer teruggezet om de vruchtbaarheid van de huidige grond te behouden.</p> <p>Het diepploegen heeft naar verwachting een lokaal effect op grondwaterstromingen, doordat de bodemsamenstelling verandert. De verwachting is echter dat dit effect niet significant is door de beperkte diepte van het diepploegen.</p> <p>Nadeelcompensatie is toegelicht in 35b, 38d</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA</p>
37	<p>Stichting Groenplatform Overijsselse Vecht stelt dat het VKA, veelal versterking met zand, kansen biedt voor het versterken van stroomdalgraslanden. Indiener stelt voor om in de plan uitwerkingsfase de volgende onderdelen nader uit te werken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De eisen die stroomdalgraslanden aan de bodemsamenstelling stellen goed te formuleren. 2. In het definitieve ontwerp aan te geven op welke dijktrajecten stroomdalgrasland ontwikkeld gaat worden en hierbij rekening te houden met de ecologische verbindingfunctie van de dijk. 3. Gebruik te maken van zo licht mogelijke zandige klei met een lutumpercentage van minder dan 10 %. 4. Het te gebruiken zand bij voorkeur te halen uit de directe omgeving. Bij voorkeur in combinatie met aanleg van nevengeulen (meer dan alleen bij Vechterweerd) of 	<p>Het waterschap neemt de suggesties van Stichting Groenplatform Overijsselse Vecht mee in het onderzoeken en bepalen van de toe te passen grond. Het heeft ook de voorkeur van het Waterschap om materiaal uit de directe omgeving te gebruiken. Uiteindelijk spelen hierbij ook de beschikbaarheid en kosten een rol.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

	<p>plas/drasgebieden in de uiterwaarden.</p> <p>5. Bij het inzaaien van de nieuwe dijk geen gebruik maken van zaadmengsels met kruiden die niet in het gebied voorkomen, maar gebruik maken van maaisel uit omliggende natuurgebieden.</p>		
38a	<p>Indiener is bang dat er schade aan de natuur optreedt door het concept VKA en dat het 'Nierveer' (eeuwenoud bos met kleinschalige recreatiebestemming) gekapt moet worden in deeltraject 3. Indiener geeft aan dat het Nierveer van oudsher een kapbos is geweest voor het nabijgelegen landgoed en zich in de loop van tijd heeft ontwikkeld tot een prachtig robuust bos met een hoge biodiversiteit in flora én fauna. Indiener geeft aan dat efficiëntie en betaalbaarheid wat de indiener betreft niet opwegen tegen de belangen van mens en natuur in het Nierveer.</p> <p>Indiener vraagt zich af of er op delen van deeltraject 3 maatregelen overwogen kunnen worden met minder schade aan natuur en woningen (maatwerk). Ook vraagt indiener zich af of er gekozen kan worden voor een combinatie van diepploegen én damwanden zodat schade aan natuur en woningen beperkt kan blijven dan wel niet aan de orde is.</p> <p>Indiener wil graag dat het waterschap een zorgvuldige impactanalyse op recreatiewoningen en natuur uitvoert in deeltraject 3.</p>	<p>Dit bos is aangewezen als maatwerklocatie. Hier is dus niet automatisch het voorkeursalternatief van deeltraject 3 van toepassing. In de plan uitwerkingsfase werkt het waterschap, in overleg met de grondeigenaren en gebruikers, het ontwerp voor de dijkversterking uit. Dat betekent dat het waterschap gaat onderzoeken of het voorkeursalternatief ingepast moet worden óf dat het beter is uit te wijken naar een andere oplossing. Dan zal opnieuw een afweging worden gemaakt in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doelbereik; • haalbaarheid; • impact op omgeving. <p>Hierbij geldt dat het waterschap verantwoordelijk is voor het verantwoord besteden van maatschappelijk geld.</p> <p>Daarnaast voert het waterschap in de plan uitwerkingsfase nader ecologisch onderzoek uit om de waarde van dit bos (en andere natuurwaarden) goed in beeld te brengen om een gedegen afweging te kunnen maken.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
38b	<p>Indiener vraagt zich af of de recreatiewoningen binnen de werkstrook kunnen blijven staan in deeltraject 3.</p>	<p>De getekende werkstroken zijn indicaties om de effecten van werkruimte en de mogelijke uitvoerbaarheid mee te kunnen nemen in de afweging van de alternatieven. De precieze locaties en afmetingen worden pas bepaald bij uitwerking van het ontwerp in de plan uitwerkingsfase. De uiteindelijk benodigde werkruimte is afhankelijk van de gekozen maatwerkoplossing voor het bos. Ook de tijdelijke effecten tijdens de werkzaamheden en benodigde werkruimte worden meegenomen in de afweging voor maatwerk. Anders dan voor woningen, geldt voor</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

		recreatiewoningen niet dat deze gegarandeerd op dezelfde locatie worden behouden bij werk- en beheerstroken.	
38c	Indiener vraag zich af of de pipingopgave over heel deeltraject 3 van toepassing is of slechts op delen.	De pipingopgave is op delen van deeltraject 3 van toepassing, dit wordt nader uitgewerkt in de plan uitwerkingsfase.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
39a	Stichting Landschap Overijssel geeft aan dat ze graag zien dat bij delen van Buitenlanden Langenholte (deeltraject 8) een dijkverlegging als volwaardig alternatief wordt onderzocht. Dit biedt kansen om een robuuste dijk te realiseren en die te combineren met andere functies zoals waterberging, natuurontwikkeling, recreatie en mogelijk drinkwaterwinning.	Het waterschap onderzoekt voor deeltraject 8 de inpasbaarheid en vergunbaarheid van de Natura 2000-gebieden in het westen. Hierbij wordt ook gekeken naar een mogelijke dijkverlegging op dit deel van het traject.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA. Het waterschap voegt het alternatief dijkverlegging toe op de factsheet van deeltraject 8.
39b	Stichting Landschap Overijssel vraagt om in de planuitwerking expliciet de biodiversiteit te onderzoeken: <ul style="list-style-type: none"> • Natura 2000-habitattypen glanshaver- en vossenstaartheoïlanden en de kievitsbloem; • niet beschermde gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde. 	Het waterschap gaat dit onderzoeken in de plan uitwerkingsfase. Dit wordt onderdeel van MER deel 2 en de op te stellen Passende Beoordeling.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
39c	Stichting Landschap Overijssel wil in de eindsituatie graag de rust bewaren op de dijk in deeltraject 8 (ontoegankelijk voor recreatie).	Er zijn geen plannen voor recreatieve voorzieningen van het waterschap of andere partijen. De rust in de eindsituatie kan hier behouden blijven.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
39d	Stichting Landschap Overijssel geeft aan dat bij het opstellen en uitvoeren van het beheerplan rekening moet worden gehouden met de natuur. Zij denkt hier graag over mee.	Het waterschap houdt bij het beheer en onderhoud van de dijk rekening met natuurwaarden en betreft Stichting Landschap Overijssel hierbij.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
40a	LTO heeft het verzoek om de bemestingsvrije zone niet te vergroten of te wijzigen.	Deze wijzigt wel door het voorkeursalternatief, met name op de plekken waar het waterschap een erosie wil toepassen. Op die plekken wordt de dijk breder en wordt maximaal 5 meter aan de bemestingsvrije zone toegevoegd. Het waterschap kiest voor oplossingen in grond, omdat deze veelal goedkoper, eenvoudiger uit te breiden, eenvoudiger te inspecteren en duurzamer zijn. In de uitwerking van het VKA wordt nog wel gekeken naar optimalisaties om de grootte van de buffer en daarmee het effect op de bemestingsvrije zone zoveel mogelijk te verkleinen.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
40b	LTO ziet graag dat de kwaliteit van de graszoden op de dijk verbeterd wordt	Het structureel vanuit landbouwkundig oogpunt bemesten van de dijk zorgt voor een te eenzijdige grasmat op de dijk, waardoor	De reactie geeft geen aanleiding tot

	(vanuit landbouwkundig oogpunt) door beter te bemesten.	deze kwetsbaarder wordt voor droogte en schade. Voor waterveiligheid is een soortenrijke dijkbekleding gewenst met variatie in soorten en diverse worteldieptes. Wel ziet het waterschap dat de Vechtdijk momenteel op sommige plaatsen te veel verschaald is, waardoor de kwaliteit van de grasmat op sommige plaatsen niet meer goed is. Er heeft daarom een proef plaatsgevonden met verschillende soorten bemesting vanuit waterveiligheidsoogpunt. Het waterschap neemt de resultaten hiervan mee en past waar nodig toekomstig beheer hierop aan.	wijziging van het VKA.
40c, 43a	LTO en een indiener maken zich zorgen over de benodigde landbouwgrond voor een dijkverlegging in deeltraject 17, aangezien landbouwgrond al onder druk staat door andere opgaven.	Het alternatief dijkverlegging op deeltraject 17 heeft inderdaad ruimtebeslag op landbouwgrond. Dit wordt meegenomen in de afweging die het waterschap maakt voor dit deeltraject, naast de andere effecten op: <ul style="list-style-type: none"> • doelbereik; • haalbaarheid; • impact op omgeving. 	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
40d, 43b	LTO en een indiener zien een kans om de verkeersveiligheid op de Verkavelingsweg en De Doornweg te verbeteren door een fietspad op de dijk aan te leggen (deeltraject 17)	Zowel het waterschap als de gemeente hebben niet de intentie om een fietspad aan te leggen op de dijk, mede omdat het lastig is om een voldoende doorgaande route te realiseren zonder grote nadelige effecten op privacy van bewoners. Dit wordt niet verder onderzocht.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
41a	Indiener heeft zorgen over diepploegen als maatregel om de pipingopgave op te lossen. Indiener geeft aan bang te zijn dat de oorzaak niet wordt weggenomen door alleen het einde van het waterkanaaltje te blokkeren (aan de landzijde) en dat het probleem alleen maar groter wordt. Zou diepploegen niet juist aan de rivierzijde (de bron) moeten plaatsvinden?	Piping ontstaat wanneer er sprake is van hoogwatersituaties en water dan van hoog naar laag (van de rivierzijde naar de landzijde) onder de dijk door stroomt (kwel). De ontwikkeling van een pipe gebeurt vervolgens door terugschrijdende erosie: de pipe ontstaat aan de landzijde van de dijk waar het kwelwater uit de grond opborrelt en zand met zich mee neemt. Vanaf dat punt kan een kanaaltje ontstaan dat in de richting van de rivier groeit tot een grote pipe waardoor de dijk kan bezwijken. Met diepploegen wordt de dunne stoorlaag van klei (tot een dikte van ongeveer 30cm) vermengd met zand tot ongeveer anderhalve meter onder maaiveld. Daardoor wordt de stoorlaag opgebroken en kan er geen 'dakje' meer ontstaan. Als gevolg hiervan kan het kwelwater aan de landzijde uit de dijk treden zonder zand mee te nemen. Piping kan dan niet meer optreden, zonder dat het waterschap grond hoeft aan- of af te voeren en zonder vreemde elementen (bijvoorbeeld een damwand) in de ondergrond aan te brengen. Het waterschap heeft in het najaar van 2023 praktijkproeven uitgevoerd waarmee zij heeft	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		getest welke methode van diepploegen het best werkt.	
41b	Indiener vraagt zich af hoe diepploegen werkt op locaties waar bestaande infrastructuur de dijk kruist (bijvoorbeeld aan de Van Leeuwenhoeklaan). Is diepploegen daar niet mogelijk? En blijven er dan geen 'zwakke plekken' in de dijk aanwezig? Hoe lost het waterschap dit op?	Afhankelijk van de situatie kan, daar waar bestaande infrastructuur de dijk kruist waar gediëpploegd wordt, de infrastructuur worden vervangen (bijvoorbeeld een weg) nadat er is gediëpploegd. Als de infrastructuur die met diepploegen wordt geraakt niet eenvoudig is te herstellen worden andere maatregelen getroffen om piping op die specifieke plek te voorkomen (maatwerk).	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
42b	Indiener vraagt zich af waarom er wordt gekozen voor een saaie grasmat, in plaats van voor begroeiing met inheemse bloemen en planten (bermmengsel). Dat laatste heeft verschillende wortelstelsels, die de grond veel beter kunnen vasthouden en is beter voor de biodiversiteit.	Voor waterveiligheid is een soortenrijke dijkbekleding gewenst met variatie in type plant- en grassoorten en diverse worteldieptes. Het waterschap realiseert daarom een diverse grasmat op de dijk.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
43c	Indieners uiten zorgen over het effect van een dijkverlegging in deeltraject 17 op het woongenot en de woningwaarde.	Bij de Zijlcolk (deeltraject 17) is nog geen voorkeursalternatief gekozen. De opgave, de ligging en de vele aanwezige beschermde waarden vragen om meer onderzoek voor hier een goed voorstel voor gedaan kan worden. Hierbij kijkt het waterschap ook nadrukkelijk naar het effect van een dijkverlegging op woongenot en het effect op de agrarische percelen. Bij eventuele daling van de woningwaarde is nadeelcompensatie mogelijk. Meer informatie over nadeelcompensatie is te vinden op de website van het waterschap .	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
43d	Indieners hebben het gevoel dat natuur belangrijker is dan waterveiligheid in deeltraject 17, en dat er onvoldoende onderzoek naar de sterkte van de huidige dijk heeft plaatsgevonden.	Zowel vanwege de impact die een dijkverlegging heeft op het landschap en de aanwezige agrarische percelen als de impact die dijkversterking heeft op de waardevolle natuur wil het waterschap eerst meer onderzoek uitvoeren voor hier een keuze over gemaakt kan worden. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de aanwezige damwanden, sterkte van de huidige dijk en de invloed van de buitendijkse begroeiing op de opgave. In de vervolgfase onderzoekt het waterschap of het een reële optie is de bestaande dijk te versterken of dat het nodig is de dijk te verleggen.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
43e	Al met al hebben de indieners de voorkeur voor een dijkversterking boven een dijkverlegging in deeltraject 17. Met daarbij zoveel mogelijk behoud van natuur en landschap.	Het waterschap moet nog een keuze maken voor het voorkeursalternatief op deeltraject 17. Hierbij weegt zij alle effecten mee op: <ul style="list-style-type: none"> • doelbereik; • haalbaarheid; • impact op omgeving. 	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

43f	<p>Indiener wil graag een adviseur in de arm nemen die zijn wensen / standpunten kan vertegenwoordigen. Indiener vindt dit in het algemeen belang en wil daarom dat het waterschap de kosten hiervoor vergoedt.</p>	<p>Het staat indiener vrij om een adviseur in te huren voor het vertegenwoordigen van zijn standpunten. De kosten hiervoor worden alleen vergoed door het waterschap wanneer duidelijk is dat er een overeenkomst over schadeloosstelling moet worden afgesloten vanwege afspraken over gronden.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
44a	<p>Voor wat betreft de procedure geeft WDOdelta aan dat na de keuze van het Algemeen Bestuur van het Waterschap van de voorkeursalternatieven “nog van deze voorkeur mogelijk afgeweken kan worden op basis van nieuwe informatie”. Wanneer is afwijken mogelijk en wat is nieuwe informatie?</p>	<p>In de plan uitwerkingsfase vinden diverse (veld)onderzoeken plaats en wordt ook de opgave van de dijkversterking nader onderzocht. Afwijken is mogelijk als uit nieuwe informatie blijkt dat de afweging op doelbereik, haalbaarheid en impact op omgeving anders uitpakt. Hierbij kan gedacht worden aan nieuwe informatie over de opgave (uit nieuwe informatie volgt dat de opgave groter of kleiner is geworden), informatie over de bodem of natuur et cetera.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
44b	<p>Zou WDOdelta tot een andere keuze zijn gekomen wanneer de grens bij de spoorbrug was gelegd in plaats van bij de A28?</p>	<p>De reden dat de grens bij de A28 ligt, is dat de opgave benedenstrooms van de A28 storm gedomineerd is en bovenstrooms van de A28 afvoer gedomineerd. Ook verschilt de natuurlijke omgeving; ten westen van de A28 is de bodem kleiig, terwijl de bodem ten oosten van de A28 zandig is met her en der een kleilaag. Een andere grens hanteren is daardoor niet aan de orde.</p> <p>Storm gedomineerd: bij westenwind blaast de wind het water vanaf het IJsselmeer richting het oosten, het Zwarte Water en de Vecht op, waardoor de waterstanden daar verhoogd worden. De wind heeft daardoor een grote rol in hoge waterstanden op de Vecht benedenstrooms (ten westen) van de A28.</p> <p>Afvoer gedomineerd: de hoeveel regen die in het stroomgebied van de Vecht valt bepaalt met name de waterstanden. Dit is bovenstrooms (ten oosten) van de A28 het geval.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>
44c	<p>Indiener geeft aan dat er in het westelijke deel van deeltraject 6 en het gehele deeltraject 7 plannen zijn voor herinrichting van de uiterwaarden: namelijk de inrichting van de uiterwaarden zoals die in de Struinwaard heeft plaatsgevonden, doortrekken tot aan het Haersterveer. Mogelijk kan de dijkversterking buitendijks plaatsvinden, in combinatie met deze natuurontwikkeling.</p> <p>Is WDOdelta bereid om met de provincie/ het Overijssels Landschap</p>	<p>Het waterschap heeft doorlopend overleg met Landschap Overijssel om af te stemmen over raakvlakken tussen de verschillende projecten. Op dit moment is er op deze locatie geen raakvlak tussen de natuurontwikkelingsplannen in de uiterwaarden en de dijkversterking.</p>	<p>De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.</p>

	contact op te nemen om te bezien of een koppeling van de projecten (dijkversterking en natuurontwikkeling) in deeltraject 6 mogelijk c.q. wenselijk is?		
44d	Heeft WDOdelta bij de waardering van de buitendijkse natuurwaarden van deeltraject 6 de beschermde status als uitgangspunt genomen of de werkelijk aanwezige waarden? En in het verlengde hiervan; heeft de afweging tussen de natuurwaarden binnen- en buitendijks wel op goede gronden plaats gevonden?	<p>De keuze voor binnendijks versterken is voornamelijk genomen vanwege het behouden van ruimte voor de rivier. De effecten op natuurwaarden zijn ook meegewogen, maar zijn niet doorslaggevend. Dat er door binnendijkse maatregelen geen werkzaamheden in Natura 2000-gebied nodig zijn, is wel een bijkomend voordeel.</p> <p>Bij de bepaling van de effecten op de natuur zijn zowel de beschermde status als de werkelijk aanwezige natuurwaarden meegenomen. De beschermde status is opgenomen in de beoordeling onder de criteria 'Natura 2000' en 'bos en natuur binnen en buiten NNN'. Daarnaast heeft Provincie Overijssel de werkelijk aanwezige natuurwaarden langs de dijk geïnventariseerd. Deze zijn meegenomen in de beoordeling van het criterium 'biodiversiteit (incl. Rode Lijst- en aandachtsoorten)'.</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44e	Diepploegen is in deeltraject 2 door het waterschap afgewezen. Dit "vanwege aanwezige kabels en leidingen" en "ook bomen vormen een beperking". Wat zijn de redenen om voor deeltraject 6 tot een andere conclusie te komen, terwijl ook daar kabels en leidingen en bomen aanwezig zijn? Indiener vraagt zich af of diepploegen in deeltraject 6 als 'niet technisch uitvoerbaar' aangemerkt moet worden en in zijn geheel als maatwerklocatie opgenomen moet worden.	<p>Het verschil tussen deeltraject 2 en 6 met betrekking tot kabels en leidingen zit in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ligging: in deeltraject 2 liggen de kabels en leidingen voornamelijk parallel aan de dijk, in deeltraject 6 met name kruisend. Kruisende kabels en leidingen zijn makkelijker te verleggen dan parallelle en kruisende kabels en leidingen kom je bij alle alternatieven tegen. • de aanwezige ruimte: in deeltraject 2 zorgen het spoor, de provinciale weg en de kabels en leidingen ervoor dat er geen ruimte is voor diepploegen. In deeltraject 6 is die ruimte er wel. • het type: in deeltraject 2 liggen kabels voor midden spanning en waterleidingen en in deeltraject 6 met name kleinere kabels en leidingen (huisaansluitingen). Met uitzondering van een hoge druk gasleiding, maar die kruist de dijk, de dijkversterking moet hier in alle alternatieven rekening mee houden. <p>Diepploegen is dus technisch uitvoerbaar in deeltraject 6.</p>	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

44f	Hoe breed wordt de te verwijderen strook bos en struweel in deeltraject 6?	Het waterschap optimaliseert en detailleert het ontwerp voor de dijkversterking nog in de plan uitwerkingsfase. De exacte breedte van de strook bos en struweel die in deeltraject 6 gekapt moet worden is dus nog niet bekend.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44g	Kan uitwerking van een maatwerklocatie ook tot de conclusie leiden dat diepploegen hier niet mogelijk/gewenst is?	Ja. Bij een maatwerklocatie wordt gekeken naar andere manieren van dijkversterking om zo de effecten op de aanwezige functie te beperken.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44h	Waarom is voorlandverbetering op deeltraject 6 geen mogelijkheid?	Voorlandverbetering heeft grote nadelen en risico's in de uitvoering en op het gebied van vegunbaarheid bij deeltraject 6 vanwege aanwezige kolken, plassen en Natura 2000-gebied buitendijks.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44i	Kan een kunststof damwand in deeltraject 6 een oplossing zijn voor de pipingopgave?	Het waterschap heeft een verticale voorziening (bijvoorbeeld een kunststof damwand) onderzocht in deeltraject 6, kansrijk alternatief Z. Het waterschap heeft gekozen voor diepploegen omdat dit goedkoper, duurzamer, eenvoudig uitvoerbaar en aanpasbaar is.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44j	Wordt de verbreding door de erosiebuffer deels opgevangen door het talud steiler te maken? Hoe gaat het profiel er uit zien?	Ja, de taluds worden op sommige trajecten steiler (1:3,5), waardoor de teen van de dijk zo min mogelijk verschuift. In de factsheets van elk deeltraject is een profielschets opgenomen.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44k	In hoeverre beïnvloeden de in de toekomst te trekken conclusies voor de maatwerklocaties van deeltraject 6, de keuze voor een erosiebuffer voor het gehele traject?	De basiskeuze voor de binnendijkse erosiebuffer blijft staan, tenzij nieuwe informatie beschikbaar komt waardoor de afweging op doelbereik, haalbaarheid en impact op omgeving anders uitpakt. Wanneer er meer maatwerklocaties komen op deeltraject 6 kan dit de keuze voor het VKA beïnvloeden.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
44l	Is de reden voor de keuze voor een binnendijkse erosiebuffer (in plaats van buitendijks gras op klei) in deeltraject 6 het sparen van stroomdalvegetatie buitendijks? Zo ja, dan is indieneer het daar niet mee eens, omdat de stroomdalvegetatie volgens indieneer zeer beperkt aanwezig is.	Het waterschap heeft gekozen voor de binnendijkse erosiebuffer (in plaats van gras op klei buitendijks), omdat dit duurzamer is en effecten (op o.a. stroomdalflora) op het buitentalud voorkomt, en werkzaamheden in Natura 2000-gebied kan verkleinen, doordat de ingrepen beide binnendijks plaatsvinden. Het waterschap hanteert de inventarisatie van Provincie Overijssel voor de effectbepaling. Uit deze inventarisatie blijkt dat er (grote) biodiversiteitswaarden aanwezig zijn op het buitentalud van de dijk in deeltraject 6: groot streepzaad, korenbloem, knolboterbloem, glanshaver, zwenkgras-Tijm grasland (steenanker), moeslook.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

		Het waterschap voert in de plan uitwerkingsfase veldwerk uit om de actuele ecologische waarden gedetailleerder in beeld te brengen.	
46a	Vitens geeft aan dat een deel van de geplande werkzaamheden uitgevoerd gaan worden in of nabij het waterwingebied en het grondwaterbeschermingsgebied Vechterweerd. Regels voor het uitvoeren van activiteiten in deze gebieden zijn opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.	Het waterschap zal uiteraard voldoen aan de regels voor het uitvoeren van activiteiten in waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
46b	Vitens geeft aan dat de voorgestelde dijkversterking hun puttenveld raakt ter hoogte van de drinkwaterwinning (deeltraject 4). Mogelijk moeten enkele winputten inclusief ruwwaterleiding verplaatst worden.	De dijkversterking raakt de puttenvelden niet; de waterwinning blijft gegarandeerd en de puttenvelden hoeven niet verplaatst te worden.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
46c	Het waterwinterrein, inclusief de dijk, dat in eigendom en beheer is van Vitens, is ecologisch ingericht en heeft een hoge educatieve waarde. Deze ecologische en educatieve waarden dienen zoveel mogelijk bespaard en waar nodig hersteld te worden bij de dijkverbetering in deeltraject 4.	Het waterschap behoudt de ecologische en educatieve waarde zoveel mogelijk bij de dijkversterking. Waar behoud niet mogelijk is, zorgt het waterschap voor herstel.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
46d	Gezamenlijk met het waterschap zijn begin deze eeuw, in het kader van de ruilverkaveling Marshoek-Hoonhorst, een waterinlaat en wateraanvoerstelsel gerealiseerd om de verlaging van grondwaterstanden door de drinkwaterwinning te mitigeren. Vitens gaat ervan uit dat dit infrastructurele systeem en het peilbeheer in stand blijft bij de dijkversterkingsmaatregelen in deeltraject 4.	Watersysteemvoorzieningen zoals een waterinlaat en peilen zullen gehandhaafd blijven, weer worden teruggeplaatst of hersteld als deze door de dijkversterking geraakt worden.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
46e	Vitens benadrukt de aangegeven noodzaak om in de verdere planuitwerking nader onderzoek uit te voeren naar de effecten van de nevengeul op de drinkwaterwinning Vechterweerd.	Het waterschap is reeds gestart met nader onderzoek naar de effecten van de nevengeul op de drinkwaterwinning Vechterweerd.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.
46f	Vitens verwijst naar de inspanningen die nodig zijn om de waterkwaliteit van de Vecht te verbeteren, zoals deze ook zijn vastgelegd in de KRW en de Waterovereenkomst. Deze zijn uitgewerkt in een actieprogramma in het koers document Vecht.	Het waterschap werkt aan verbetering van de waterkwaliteit via KRW maatregelen van de Vecht en blijft dat de komende jaren ook doen. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe het koersdocument Vecht verder zal worden gebracht.	De reactie geeft geen aanleiding tot wijziging van het VKA.

Advies cie-mer

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna cie-mer) heeft advies uitgebracht over het MER deel 1 van Veilige Vecht. Het volledige advies is te vinden op de website van de cie-mer. Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van het advies en de reactie van WDOdelta.

Samenvatting van het advies van de Commissie mer

De cie-mer geeft aan dat het MER deel 1 van Veilige Vecht voldoende informatie bevat om het milieubelang mee te wegen bij de keuze tussen kansrijk alternatief X en kansrijk alternatief Z. Ook geeft de cie-mer aan dat het MER deel 1 goed leesbaar en navolgbaar is.

De cie-mer heeft daarnaast twee hoofdopmerkingen bij het MER voor Veilige Vecht:

1. De cie-mer mist essentiële informatie over de keuze voor een locatie voor de nevengeul en beveelt aan om MER deel 1 aan te vullen met de resultaten van (milieu)onderzoek naar een nevengeul aan de noordzijde van de Vecht.
2. De cie-mer geeft aandachtspunten mee voor MER deel 2, dat WDOdelta in de planuitwerking van Veilige Vecht opstelt. De cie-mer adviseert onder andere om de volgende aspecten op te nemen in het MER deel 2:
  - a. Neem in deel 2 van het MER alsnog informatie op over het watersysteem van de Vecht en over de systeemmaatregelen die in het voortraject zijn afgevallen.
  - b. Onderzoek in deel 2 van het MER voor deeltraject 17 (Zijkolk) een alternatief met nadruk op bescherming van natuur en landschap.
  - c. Werk de bouwstenen 'erosiebuffer' en 'diepploegen' verder uit en beschrijf optimalisatiemogelijkheden en eventuele mitigerende maatregelen
  - d. Breng de negatieve effecten op Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht beter in beeld en beschrijf mitigerende maatregelen.
  - e. In sommige trajecten grenzen oude bomen en bosstroken aan de dijk, die daar het landschap sterk bepalen. Breng de werkelijke landschappelijke situatie in beeld door deze te beschrijven en door visualisaties. En beschrijf mitigerende en compenserende maatregelen

Reactie van WDOdelta op het advies over de nevengeul (punt 1)

Het waterschap heeft in de verkenning van Veilige Vecht ook een nevengeul aan de noordzijde onderzocht. Er zijn een aantal redenen waarom de nevengeul aan de zuidzijde ontworpen is (en niet aan de noordzijde):

1. Een lange geul is nodig, maar aan de noordzijde is weinig ruimte. Het waterschap wil een natuurlijke, obstakelvrije vismigratierivier aanleggen. Obstakelvrij, zodat alle vissen de geul gaan gebruiken, ook de houting en de kwabaal. En natuurlijk, om ook aanvullende ecologische waarde te creëren door realisatie van habitat voor verschillende (aquatische) soorten. Een natuurlijke vismigratierivier heeft daarnaast minder onderhoud nodig en lagere kosten, doordat er zo min mogelijk of zelfs geen kunstwerken nodig zijn. Tegelijk moet het peil op de Vecht intact

blijven. Daardoor is een minimale lengte van 1,4 km nodig voor de geul. Aan de noordzijde van de Vecht zou dit leiden tot een heel kronkelige, onnatuurlijk ogende geul, wat landschappelijk ongewenst is.

2. Aan de noordzijde is minder ruimte beschikbaar, en kan dus minder compensatie van bergingscapaciteit in het winterbed en compensatie van opstuwing (beide door buitendijks versterken) gerealiseerd worden. Het waterschap gaat uit van vrijwillige grondverwerving. De eigenaar van de gronden aan de noordzijde van de Vecht wil deze niet beschikbaar stellen voor de nevengeul.

Het waterschap heeft in de definitieve versie van het MER deel 1 en het verkenningenrapport de uitleg over de locatiekeuze voor de nevengeul uitgebreid.

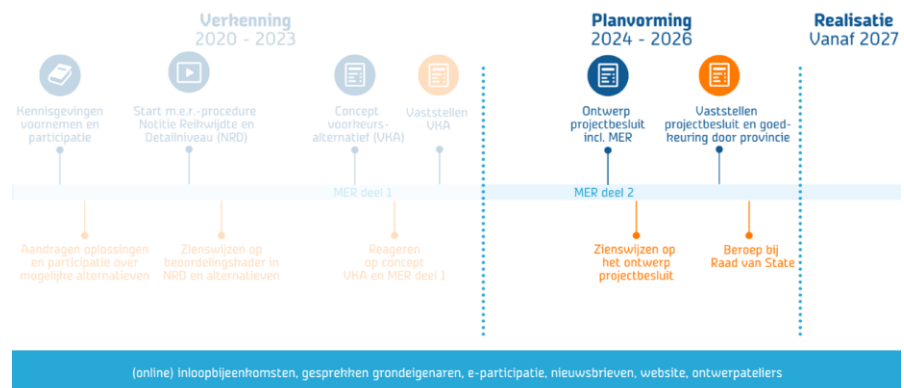
Mogelijk blijkt uit nader overleg met Vitens dat een nevengeul aan de zuidzijde van de Vecht bij Vechterweerd toch niet mogelijk is vanwege negatieve effecten op de drinkwaterwinning. Als dat het geval is, gaat het waterschap een nieuwe locatiestudie voor een nevengeul uitvoeren. Hierbij zal breder gekeken worden dan alleen rondom de stuw Vechterweerd, en de locatie aan de noordzijde van Vechterweerd zal dan meegenomen worden in dit onderzoek.

Reactie van WDOdelta op het advies voor MER deel 2 (punt 2)

Het waterschap neemt de aandachtspunten die de cie-mer meegeeft voor MER deel 2 (in de plan uitwerkingsfase) mee bij het opstellen van het plan van aanpak voor het MER deel 2. In het MER deel 2 geeft het waterschap in detail aan wat zij met het advies van de cie-mer heeft gedaan, naar voorbeeld van bijlage 2 bij het MER deel 1.

Vervolg

Figuur 1 geeft het proces weer dat Veilige Vecht doorloopt. Op dit moment is de verkenningsfase afgerond. De plan uitwerkingsfase start in de tweede helft van 2024.

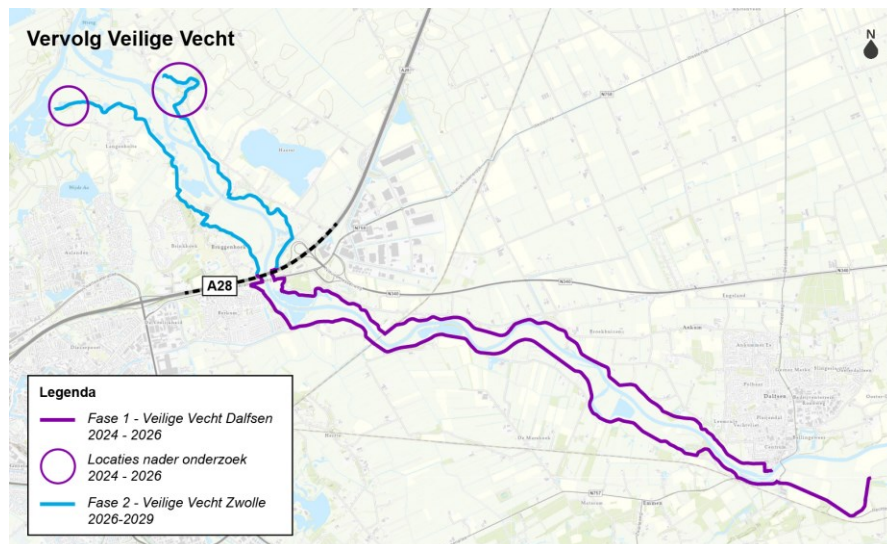
Figuur 1 Het proces van Veilige Vecht (verkenning reeds afgerond)

Plan uitwerkingsfase start in oostelijk deel

Met het vaststellen van het voorkeursalternatief heeft het waterschap de hoofdrichting van de dijkversterking bepaald.

De uitwerking hiervan start in 2024 in het oostelijk deel van het traject: tussen landgoed Rechteren en het gemeentehuis in Dalfsen aan de ene kant en de A28 in Zwolle aan de andere kant (zie figuur 2). Tussen 2024 en 2026 werkt het waterschap het ontwerp verder uit en werkt ze aan optimalisaties om de dijk zo goed mogelijk in te passen en resterende negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Het resultaat is een ontwerp dat ruimtelijk ingepast is, waarin oplossingen bij maatwerklocaties zijn uitgewerkt en er duidelijkheid is over de definitieve en tijdelijke effecten. In de deze fase worden ook overeenkomsten gesloten met grondeigenaren. De plan uitwerkingsfase sluit af met de formele procedures van het Projectbesluit en bijbehorende vergunningen. Na 2026 start hetzelfde proces aan de westzijde, tussen de A28 en het Zwarte Water.

In 2024 werkt het waterschap ook verder aan de oplossing rondom de Zijlolk (deeltraject 17) en de inpassing van de versterking rondom de natuur in een deel van Langenholte (deeltraject 8). De keuze voor het VKA op deze trajecten wordt separaat met de omwonenden en andere betrokken partijen besproken. Deze oplossingen worden vervolgens tegelijk met de rest van Veilige Vecht Zwolle vanaf 2026 uitgewerkt tot een ingepast ontwerp.

Figuur 2 Fasering vervolg Veilige Vecht

Voortzetten van omgevingsproces

Een belangrijk principe voor het waterschap is 'In verbinding met de omgeving'. In de verkenningsfase is hier op intensieve wijze invulling aan gegeven. De omgeving is zowel formeel als informeel betrokken met inloopbijeenkomsten, dijktafels, keukentafelgesprekken, ateliers en master classes. In de plan uitwerkingsfase zet het waterschap het omgevingsproces voort, passend bij een plan uitwerkingsfase. In de plan uitwerkingsfase neemt het detailniveau van het ontwerp toe, waarmee ook de betrokkenheid van de (individuele) perceeleigenaren en bewoners toeneemt. Hierdoor zal intensiever contact zijn met grondeigenaren en aanwonenden. Het waterschap zet de eerder gevormde ABG en BBG ook voort.

In de plan uitwerkingsfase wordt in meer detail duidelijk of, en hoeveel grond van de percelen op en langs de dijk (tijdelijk) nodig is voor de dijkversterking. Het al dan niet aankopen van grond hangt onder andere af van het ontwerp en de vraag of de grond alleen tijdelijk gebruikt wordt voor de werkzaamheden. Wanneer het ontwerp en de plannen verder zijn uitgewerkt, worden deze afwegingen gemaakt. Het waterschap start in 2024 met gesprekken met grondeigenaren over het gebruik van grond tijdens en na de dijkversterking. Er worden dan ook afspraken gemaakt over vergoedingen en schadeloosstelling.

Inpassing van kabels en leidingen

In de verkenning zijn benodigde verleggingen van kabels en leidingen in beeld gebracht. De kosten hiervan zijn meegenomen in de kostenramingen van de kansrijke alternatieven. De benodigde verleggingen leiden naar verwachting niet tot grote risico's en/of complexe situaties en zijn daarom niet apart beschouwd in de afweging van de kansrijke alternatieven tot een voorkeursalternatief. In de planuitwerking wordt in afstemming met de beheerders van kabels en leidingen de benodigde verleggingen vormgegeven.

Geotechnisch en geohydrologisch onderzoek

In de verkenning is onderzoek naar de samenstelling en sterkte van de dijk en de ondergrond uitgevoerd om de kansrijke alternatieven te ontwerpen. Om in de planuitwerking een goed ontwerp te kunnen maken is meer, en op het VKA afgestemd, onderzoek nodig naar opbouw, sterkte en doorlatendheid van de dijk en de ondergrond.

De resultaten van dit onderzoek bieden een fijnmaziger beeld van de sterkte van de huidige dijk en de omgeving ervan en worden gebruikt voor het verder uitwerken van de ontwerpen en bekledingsopgave.

Projectbesluit

Het uitgewerkte voorkeursalternatief wordt opgenomen in twee verschillende Projectbesluiten met ieder een eigen Milieueffectrapport, één voor het oostelijk deel Dalfsen-A28 en één voor het deel vanaf de A28 tot de uitstroom bij het Zwarte Water in het Westen. Voordat de realisatie kan beginnen, stelt het waterschap deze Projectbesluiten vast en legt deze aan de provincie voor ter goedkeuring (goedkeuringsbesluit). Het Milieueffectrapport dient als onderbouwing.

Milieueffectrapport (deel 1 en 2)

Bij de besluitvorming over de dijkversterking moeten de mogelijke effecten op het milieu en de omgeving worden beschouwd. In de verkenningsfase heeft het waterschap de effecten van de kansrijke alternatieven onderzocht en vastgelegd in MER deel 1. In de plan uitwerkingsfase onderzoekt het waterschap de effecten van het uitgewerkte voorkeursalternatief en legt deze vast in MER deel 2. Voor deze beoordeling worden voor alle benoemde milieueffecten aanvullende of meer gedetailleerde onderzoeken uitgevoerd. Er vindt daarvoor onder andere (veld)onderzoek plaats op het gebied van ecologie, bodemkwaliteit, niet gesprongen explosieven en archeologie.

Naast de permanente effecten in de gebruiksfase beoordeelt het waterschap hierin ook alle tijdelijke effecten tijdens de uitvoering. Het MER deel 2 beschrijft de effecten van een vergunbaar en uitvoerbaar voorkeursalternatief.

Vergunningen

Naast een projectbesluit zijn er vergunningen nodig om de maatregelen uit te mogen voeren. Hierbij kan gedacht worden aan vergunningen met betrekking tot natuur, ruimtelijke ordening en de rivier. De procedures van het Projectbesluit en de aan te vragen vergunningen worden gecoördineerd. Dit betekent dat de vergunningaanvragen tegelijkertijd worden ingediend en dat de (ontwerp)besluiten over de vergunningen en het Projectbesluit tegelijkertijd genomen worden.

Inspraak

Zodra het MER (deel 1 en deel 2) en het ontwerp-projectbesluit gereed zijn, worden deze ter inzage gelegd. Iedereen krijgt zes weken de tijd om op het plan te reageren. Ook brengt de Commissie voor de m.e.r. onafhankelijk advies uit over het MER.

Definitief besluit

Na inspraak en advisering over het MER en het ontwerp-projectbesluit voor de dijkversterking wordt het definitieve Projectbesluit opgesteld en vastgesteld door het waterschap. Vervolgens is goedkeuring vereist van de provincie Overijssel. In wederom een periode van 6 weken kan men vervolgens nog in beroep gaan. Parallel hieraan wordt ook het contract voor de aannemer opgesteld.

Realisatiefase

De realisatie van het project gaat van start zodra er geen beroepen (meer) zijn op het projectbesluit en alle vergunningen zijn verleend. Daarnaast dienen de benodigde afspraken te zijn gemaakt over grondgebruik en eventuele

grondverwervingsprocedures te zijn doorlopen. De uitvoering voor Veilige Vecht Dalfsen is op dit moment gepland na 2027, de uitvoering voor Veilige Vecht Zwolle na 2029.

